

OSP

Częste wybuchy pożarów w tartaku w Rytrze, jak również liczne pożary terenów leśnych i zabudowań mieszkańców Rytra i okolicznych miejscowości były pretekstem do zorganizowania straży pożarnej. Inspiratorem utworzenia straży jest hrabia Adam Stadnicki, właściciel dóbr ryterskich (lasów i tartaku). Udostępnia pomieszczenie w zabudowaniach tartacznych na podręczny sprzęt oraz wspiera finansowo i organizacyjnie powstanie sekcji ogniowej. Organizatorami straży są: Konstanty Kowalczyk, Michał Tokarczyk, Wincenty Brzeski, Józef Nowak - wójt gminy Rytro. Werbuje ochotników wywodzących się przeważnie z robotników zatrudnionych w tartaku działającego pod nazwą "Zarząd Lasów i Tartaku hr. Adama Stadnickiego" oraz miejscowych obywateli Gromady Rytro. W tym samym roku 28.05.1928 prawnie, pod przewodnictwem K. Kowalczyka i M. Tokarczyka zostaje zarejestrowana sekcja ogniowa w Rytrze. Poniżej, w bardzo dużym skrócie najważniejsze wydarzenia w 70 - letniej historii ryterskiej jednostki wypisane z trzech tomów kroniki prowadzonej przez śp. Drucha Tadeusza Kalinę.

1928 - Powstanie Ochotniczej Straży Pożarnej w Rytrze;

1928 - Wielki pożar zabudowań mieszkalnych i gospodarczych Józefa Webra z Rytra;

1929 - Zakup wyposażenia: drabiny, pasów i toporków, hełmów;

1931 - Zakup ręcznej pompy ze środków fundacji hr. A. Stadnickiego;

1934 - Zakup z własnych funduszy strażackiego konnego wozu bojowego;

1934 - Uroczyste poświęcenie motopompy przez ks. Józefa Wirmańskiego z Barcic;

1934 - Wielka powódź w Rytrze, duże zniszczenia;

1938 - Społeczeństwo funduje sztandar na jubileusz 10 - lecia;

1939 - 45 - Okres okupacji; oficjalnie straż zostaje rozwiązana przez Niemców, trwa jednak w stałej łączności i gotowości w obronie pożarowej. Część strażaków opuściła Rytro udając się na front lub tułaczkę wojenną, pozostała część czynnie włączała się do akcji sabotażowej. Regularnie obchodzono rocznice i święta straży. Druch Józef Szyszka przez cały okres okupacji przechowywał we własnym domu sztandar jednostki;

1945 - Bombardowanie tartaku i Rytra. Podczas akcji obrony płonącego tartaku ginie druch Stanisław Tomasiak;

1945 - Organizacja straży, werbunek ochotników i kompletowanie sprzętu. Prezesem zostaje Jan Tomasiak, Michał Tokarczyk naczelnikiem;

1948 -Uroczyste poświęcenie motopompy M - 800;

1948 - 53 - Budowa remizy strażackiej;

1459 - Zakup samochodu *dodge* z własnych funduszy;

1962 -Wykonanie nadbudowy wieży strażnicy wraz z tynkowaniem;

1962 - Zakup w ZNTK syreny, która zastępuje ręczną;

1962 - Tynkowanie remizy wewnątrz;

1969 - Pozyskanie dla ryterskiej straży nieodpłatnie samochodu *star 20* z kopalni "Janian" w Libiążu.

1970 - Budowa budynku gospodarczego;

1972 - Kasacja samochodu *dodge*;

1974 - Wymiana pokrycia dachu z dachówki na blachę ocynkowaną;

1976 - 78 - Generalny remont wewnątrz remizy, wykonanie centralnego ogrzewania i instalacji elektrycznej, malowanie;

1978 - Obchody jubileuszu 50 - lecia jednostki. Społeczeństwo funduje sztandar. Komenda Wojewódzka Straży Pożarnej przekazuje samochód pożarniczy *żuk*;

1979 - 80 - Dobudowa trzeciego boksu garażowego dostosowanego do obecnych wozów bojowych;

1986 - Komenda Wojewódzka Straży Pożarnej przekazuje dla Rytra samochód gaśniczy *star 200* beczkę;

1993 - Dalszy remont pomieszczeń remizy, adaptacja budynku gospodarczego na salę kominkową i wyeksponowanie starego sprzętu i umundurowania;

1995 - Nawiązanie kontaktów ze strażakami z Lisse (Holandia);

1997 - Otrzymanie od zaprzyjaźnionych strażaków z Holandii wysokowydajnej motopompy

na przyczepie oraz agregatu proszkowego i wiele innego sprzętu,

1997 - Dwa tygodnie ciągłych akcji ratowniczych i pomocy mieszkańcom poszkodowanym w powodzi lipcowej;

1998 - Pozyskanie dla jednostki samochodu ratowniczego marki *mercedes* w ramach pomocy od THW (Niemcy);

1998 - Jubileusz 70 - lecia istnienia jednostki i odnowienie remizy.

Przez 70 lat istnienia ryterskiej straży jednostce przewodzili:

Prezesi:

Druh Konstanty Kowalczyk (1928 - 1939), druh Jan Tomasiak (1945 - 1952), druh Tadeusz Sporek (1953 - 1960), druh Franciszek Tokarczyk (1961 - 1963), druh Czesław Tokarczyk (1964 - 1967), druh Mieczysław Kijowski (1968 - 1974), druh Jan Kantor (1975 - 1996), druh Zbigniew Jeremenko (1997 - obecnie).

Naczelnicy:

Druh Michał Tokarczyk (1928 - 1946), druh Jan Padula (1947 - 1957), druh Jan Szyszka (1958 - 1992), druh Zbigniew Tokarczyk (1993 - obecnie).